

Notulen van de behandeling van de besluitvormende voorstellen tijdens de Politieke Markt van de gemeenteraad van Wassenaar van maandag 21 januari 2008, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw", aanvang 22.00 uur.

Aanwezig zijn: drs. J.Th. Hoekema, burgemeester, voorzitter, ir. B. Boon, drs. A.T.S. Claassen, mevrouw A.F.M.J. Dekker, M.J.M.V. van Dijk, ir. H.P. Fransen, ir. D.P.G. van Galen Last, H.P. de Greef, mevrouw G.M.A. den Hartog-Fast, J.H.P. Meurs, W.J.C. van Moort, dr. E.C.M. Ooms, Th.P.M. Overdevest, drs. M. Rahusen, mr. A.M. Sanders, drs. M. Stolk, C.W. Tukker, mevrouw M.E.R. Barones de Vos van Steenwijk-Groeneveld, mevrouw D.E.J. Vree-van Dam, ing. J.H. de Vries, A.F. Wessel en mevrouw mr. I.M. Zweerts de Jong, leden van de raad, N.J. Alkemade, A.P. van der Lee en mr. P. van de Locht, wethouders, alsmede mevrouw drs. H.G. Stradmeijer, raadsgriffier.

1. Opening.

De **voorzitter**: Ik open de vergadering en ik heet u allen van harte welkom. Op verzoek van velen in de raad zullen wij nu eerst agendapunt 10 behandelen. In informeel overleg hebben wij besloten, dit punt te behandelen onder leiding van mevrouw Vree. Daarna zal er gelegenheid zijn om van het spreekrecht gebruik te maken, waarbij zich iemand gemeld heeft om over agendapunt 8 het woord te voeren. Dit punt zullen wij dan ook direct daarna behandelen. Hiermee is meteen de agenda vastgesteld.

Voorzitter: mevrouw Vree-van Dam.

10. Groot onderhoud van de ambtswoning. (raadsvoorstel nr. 08007)

De **voorzitter**: Zoals wij al hebben besproken, zullen wij in dit debat dezelfde volgorde aanhouden als bij de bespreking in de Carrousel, zodat de heer Ooms nu het woord krijgt.

De heer **Ooms**: Voorzitter. De renovatie van de ambtswoning heeft in Wassenaar en daarbuiten al veel stof doen opwaaien. Er is in Wassenaar en erbuiten verbaasd gereageerd op de gang van zaken, en niet alleen op de aanpak van dit project, maar misschien nog wel meer op de politieke aanpak. Het is vanavond aan de raad om hierover een politiek oordeel te geven.

Het is bekend dat het college en de coalitiefracties niet gecharmeerd zijn van de manier waarop de VVD-fractie oppositie voert. Het is fijn dat het CDA dit vanochtend nog eens in het AD heeft geventileerd, dat vergroot de duidelijkheid, maar ik leg er de nadruk op dat de gemeenteraad vanavond bijeen is om het beleid van het college te beoordelen. Dit is niet alleen ons recht, maar ook onze plicht. In dit verband vinden wij het absoluut niet interessant om een discussie te voeren over de manier waarop onze fractie politiek bedrijft.

De heer **Sanders**: Ik vrees dat u daar toch niet aan zult kunnen ontkomen...

De heer **Ooms**: Die keuze is geheel en al aan de Wassenaarse VVD. Wat het college en de coalitiefracties daarvan vinden, zullen wij dan ook voor kennisgeving aannemen, want daar gaat de discussie nu niet over. Wij laten de discussie over renovatie van de ambtswoning niet versluieren door een debat over de manier waarop dit dossier naar de mening van de VVD-fractie moet worden behandeld. U mag ervan vinden wat u wilt, dat is uw goed recht, zoals wij het recht hebben om uw mening hierover uitsluitend voor kennisgeving aan te nemen.

In de vergadering van het presidium van 4 december jl. zijn de fractievoorzitters door de projectwethouder ingelicht over de overschrijding van het budget. Zij reageerden hierop geschrokken, maar ik was verbijsterd toen de wethouder voorstelde, deze tegenvaller vooralsnog niet in alle openbaarheid te bespreken omdat er dan onrust zou kunnen ontstaan. Het presidium kwam al snel tot de conclusie dat dit uitgesloten was. De raad heeft het recht en de plicht om zaken in alle openbaarheid uit te zoeken. De VVD-fractie besloot daarna de zaak in de openbaarheid te brengen. Uiteraard zijn wij ons ervan bewust dat vertrouwelijke onderwerpen uit een vergadering van het presidium niet naar buiten kunnen worden gebracht, maar daar was hierbij geen sprake van, want het presidium had al besloten dat de zaak in het openbaar in de raad aan de orde zou moeten komen. Hoezo vertrouwelijk?

Wij zijn van mening dat het presidium geen plaats is waar wethouders in geheim politiek overleg zeer gevoelige procedurevoorstellen kunnen doen zonder dat zij daar ooit verantwoording voor behoeven af te leggen. In de ogen van de VVD probeerde de wethouder in dit geval een onoorbaar procedurevoorstel te doen. Dit is een politiek gevoelig feit, het zegt iets over de politieke integriteit en de democratische opvattingen van deze wethouder. Dit is voor ons reden genoeg om deze zaak in alle openheid aan de kaak te stellen, te meer daar er een lange periode is verstreken tussen het moment waarop het college wist dat het renovatieproject uit de hand liep, en 4 december, de datum waarop het presidium voor het eerst officieel werd ingelicht.

De wethouder dacht hier duidelijk anders over. Met intimidatie, door met juridische procedures te dreigen probeerde hij mij het zwijgen op te leggen. U hoort het goed, dames en heren, de wethouder dreigde met een rechtszaak om mij te laten inbinden. Ik vraag me af in welke politieke cultuur Wassenaar terechtgekomen is, maar ik beloof u allen dat de Wassenaarse VVD zich niet laat intimideren door een wethouder, dus ook niet door deze wethouder.

Door een gebrek aan openheid over de rol van de huidige bewoners bij het bouwproject is de familie Hoekema op een minder plezierige manier in de publiciteit gekomen. Vele raadsleden nemen dit de VVD en met name mij persoonlijk kwalijk. Dit zou niet nodig zijn geweest als de wethouder niet had gesuggereerd dat de persoonlijke wensen van de nieuwe bewoners in deze kwestie wel degelijk een rol van betekenis hebben gespeeld. Het zou niet nodig geweest zijn als er direct een transparant financieel overzicht was verschenen. Het zou ook niet nodig zijn geweest als de schriftelijke vraag van onze fractie hierover normaal en openhartig was beantwoord. Ik heb deze vraag in de Carrousel nog gespecificeerd, maar ik krijg gewoon geen antwoord. Op deze manier laat de wethouder de burgemeester en zijn gezin onnodig bungelen. Het verwijt dat de benarde positie van de familie Hoekema aan de VVD te wijten zou zijn, werp ik dan ook verre van mij. De wethouder had het allemaal kunnen voorkomen.

Het democratisch proces heeft bij de renovatie duidelijk gefaald. De raad is niet in de gelegenheid gesteld, zelf keuzen te maken. Wij vinden dat de raad op tijd gewaarschuwd had moeten worden; misschien zouden er dan andere keuzen zijn gemaakt. Het is goed mogelijk dat wij besloten zouden hebben, het renovatieproject te stoppen, het pand te verkopen en een nieuwe ambtswoning te zoeken. Het is ook heel goed mogelijk dat de raad besloten zou hebben, het afwerkingsniveau te verlagen. Ook is het denkbaar dat de raad gekozen zou hebben voor een renovatie zoals die nu is uitgevoerd. De haalbaarheid en de wenselijkheid van alle alternatieven zullen wij nooit te weten komen. Het college daverde op eigen houtje door op de ingeslagen weg, met alle financiële gevolgen van dien.

De VVD-fractie is van mening dat het project renovatie van de ambtswoning is mislukt. Wij zijn van mening dat de projectwethouder heeft gefaald en dat het college de democratische besluitvorming heeft gefrustreerd. Dit project heeft duidelijk gemaakt dat de politieke en bestuurlijke cultuur in Wassenaar bedenkelijke kanten heeft. Onze fractie betreurt het dat de reputatie van de huidige bewoners van de ambtswoning door een gebrek aan openheid mogelijk ten onrechte is geschaad. Wij blijven echter van mening dat het de plicht van de raad is, de handelwijze van het college te toetsen, ook bij dit project, ook als het om gevoelige zaken gaat en ook als er personen in het geding zijn. De VVD hoopt dan ook dat de rekenkamer wil overwegen, dit project onder de loep te nemen. En ten slotte vragen wij ons af welke politieke consequenties het college hieraan verbindt.

De heer **Stolk**: Voorzitter, de heer Ooms probeert met zijn betoog het beeld te schetsen dat de VVD-fractie buitengewoon begaan zou zijn met het imago van de burgemeester en zijn gezin en dat het vooral niet aan hem ligt dat daar nu een kras op zit. Ik zou graag zijn reactie horen op het volgende citaat: "Dat de aannemer en de gemeentelijke projectleider op hol zijn geslagen is één, veel kwalijker vindt Ooms de rol van wethouder Van der Lee, maar ook op de achtergrond die van burgemeester Hoekema. De burgemeester heeft alle verantwoordelijkheid afgeschoven, maar daar komt hij wat mij betreft niet mee weg. De burgemeester en zijn vrouw hebben een grote rol gespeeld bij het opdrijven van de kosten." Hoe kan de heer Ooms deze uitspraak rijmen met zijn bezorgdheid over het imago en de positie van de burgemeester en zijn gezin?

De heer **Ooms**: Ik denk dat ik heel duidelijk gemaakt heb hoe ik tot mijn conclusie ben gekomen. Ik voel er niet voor om in herhalingen te vervallen.

De heer **Rahusen**: Voorzitter. Over de achtergronden van de noodzaak om de ambtswoning te renoveren is al het nodige gezegd. Er is informatie over gegeven, er zijn cijfers verstrekt en er zijn vragen beantwoord. Wij zijn van mening dat het besluit om de woning te renoveren aanvaardbaar was en dat de renovatie correct is uitgevoerd. Ook dient vermeld te worden dat het besluit van de raad om de ambtswoning aan onze nieuwe burgemeester en zijn gezin ter beschikking te stellen unaniem genomen is.

Onze fractie is wel geschokt door de wijze waarop de oppositie geprobeerd heeft, over deze zaak onjuiste feiten naar voren te brengen en een verkeerde voorstelling van zaken te geven. In de vergadering van het presidium in december legde de wethouder het probleem op tafel en het is juist de taak van het presidium om te bepalen hoe zo'n zaak behandeld dient te worden. Het idee was toen, dit via een raadsmededeling te doen. Daarmee zou de zaak in de openbaarheid worden gebracht. Ik weet nog heel goed wat er toen gebeurd is; ik heb toen gezegd dat wij deze zaak in het openbaar via een raadsvoorstel zouden moeten behandelen. De heer Ooms zei daarop dat hij dat ook een goed idee vond. Ik heb er dan ook geen woorden voor dat hij daarna suggereerde – en vanavond deed hij dit weer – dat dit achterkamertjespolitiek is, dat er geprobeerd is om de feiten onder de tafel te houden.

Deze handelwijze heeft het imago van de politiek in het algemeen geen goed gedaan. Er is bewust geprobeerd om het gemeentebestuur van Wassenaar, het college en in het bijzonder de burgemeester, in een kwaad daglicht te stellen. Wij zijn wel stellig van mening dat er ernstige fouten zijn gemaakt bij de procedure voor het beschikbaar stellen van de benodigde financiering. Het is niet de eerste keer dat uitgaven worden gedaan zonder dat daarvoor vooraf goedkeuring door de raad is gevraagd. Hierdoor kunnen niet de juiste prioriteiten worden gesteld en stijgen de gemeentelijke uitgaven op een onacceptabele wijze. Dit is al te vaak gebeurd en onze fractie is dan ook niet bereid, dit wederom toe te staan. De raad dient vooraf over dreigende budgetoverschrijdingen geïnformeerd te worden om deze te kunnen beoordelen. Dit geldt ook voor eventuele veranderingen van prioriteiten; ook daarvoor dient de goedkeuring van de raad gevraagd te worden.

Daarom verzoeken wij het college, dit raadsvoorstel in te trekken en de raad vóór 10 maart 2008 in detail te informeren over de maatregelen die het neemt om te voorkomen dat er hogere uitgaven worden gedaan dan de uitgaven die bestuurlijk en politiek zijn goedgekeurd. Dreigende overschrijdingen van door de raad vastgestelde budgetten en kredieten dienen direct aan de raad gemeld te worden. Bij voornemens om hogere uitgaven te doen dan volgens vastgestelde budgetten en kredieten dient de raad daarover een besluit te nemen. Ook vragen wij het college, voorstellen aan de raad voor te leggen om in 2008 zodanig te bezuinigen op de post Bestuurskosten dat de overschrijding van □ 330.000 bij de renovatie van de ambtswoning niet ten laste zal komen van de algemene reserve. Het gewicht dat wij hieraan toekennen, moge blijken uit een concept-motie met deze strekking.

De heer **Stolk**: Voorzitter. In het afgelopen voorjaar, toen wij spraken over de procedure voor de benoeming van de nieuwe burgemeester en de bijbehorende profielschets, hebben wij ook over dit punt gesproken en de raad heeft toen unaniem uitgesproken dat hij de ambtswoning aan de Prinses Marielaan wilde behouden. Sterker nog, in de profielschets vroegen wij zelfs aan kandidaat-burgemeesters de bereidheid om deze woning te betrekken en gaven wij aan dat wij dit bij het bepalen van de voordracht zouden laten meewegen. Het is dus een keuze van de raad zelf geweest.

Wij wisten dat er zeker na de leegstand van meer dan een jaar een forse opknapbeurt nodig was; daarvoor was ook al een budget beschikbaar gesteld. Het college ging voortvarend aan de slag, maar daarna is de renovatie toch wel behoorlijk uit de hand gelopen. De tegenvaller met het asbest is keurig gemeld; wij waren daarvan op de hoogte en er is ook toegelicht hoe dit probleem zou worden opgelost en hoeveel dit zou gaan kosten. Maar inmiddels is duidelijk geworden dat ook de kosten daarvan de inschatting ver zijn overstegen en dat wij nu praten over het grote bedrag van □ 630.000. Het is te prijzen dat de wethouder van financiën in de Carrousel royaal heeft aangegeven dat hij zich hiervoor verantwoordelijk voelt en dat hij een en ander wil toelichten. Dit past geheel in de lijn van de vorige wethouders van financiën, die het onderhoud van de ambtswoning ook steeds in hun portefeuille hebben gehad.

Ik wees er in de Carrousel al even op dat het op z'n minst merkwaardig is dat de ambtswoning in 2000 ook fors gerenoveerd is, voor een bedrag van – omgerekend – dik honderdduizend euro. Achteraf blijken wij er te gemakkelijk van uitgegaan te zijn dat het toen allemaal goed verlopen is. Dat is blijkbaar niet zo en is er niet zorgvuldig genoeg bekeken hoe die verbouwing uitgevoerd is en welke werkzaamheden toen niet zijn uitgevoerd. Met deze erfenis hebben wij nu ook te maken. Achteraf redenerend – de wethouder heeft dit in de Carrousel al toegegeven – moet je zeggen dat er een goed onderzoek ingesteld had moeten worden en dat wij over een goed inspectierapport hadden moeten beschikken. Dit is echt een omissie, maar goed, achteraf weet je alles beter.

De CDA-fractie heeft er geen enkele behoefte aan, in te gaan op de noodzaak van alle deelprojecten en de raad zich te laten bemoeien met de kleur van de tegels in de badkamer van de burgemeester. Wel zouden wij graag een toelichting horen op de inventarisatie van de noodzakelijke werkzaamheden en zouden wij willen vernemen waarom er halverwege het traject grote, dure ingrepen nodig bleken te zijn. Wij hebben grote moeite met de wijze waarop het college dit proces heeft geregisseerd of, beter gezegd, met het gebrek aan regie.

In de beantwoording van de vragen van de VVD-fractie schrijft het college dat de betreffende wethouder op 22 oktober over de overschrijding is geïnformeerd. Ik heb in de Carrousel al aangegeven dat dit ons op z'n zachtst gezegd verbaasd heeft. Het kan toch niet zo zijn dat bij dit soort grote projecten een wethouder pas achteraf te horen krijgt hoeveel het nu eigenlijk gekost heeft? Inmiddels heeft de wethouder aangegeven dat hij al eerder signalen had gekregen over de oplopende kosten, maar dat het dilemma daarbij was dat hij de raad zou moeten informeren, maar zelf nog niet eens volledig op de hoogte was. Dit dilemma vinden wij begrijpelijk, maar de keuze die de wethouder heeft gemaakt, was onjuist. De raad had eerder en beter geïnformeerd en

bij de zaak betrokken moeten worden. Naar ons idee heeft het college zich onvoldoende gerealiseerd hoe gevoelig dit soort dingen kunnen liggen. Het had hier zorgvuldiger mee moeten omgaan om schade te voorkomen aan het imago van de gemeente en van de burgemeester, waarvan inmiddels helaas toch sprake lijkt te zijn.

Ik gaf zojuist al een citaat uit Binnenlands Bestuur. Ik hecht aan de goede gewoonte in deze raad dat mensen niet het woord voeren over zaken waarbij zij eventueel zelf belang hebben. Het is dan ook niet meer dan zuiver dat de wethouder van financiën dit project verdedigt, verantwoordt, uitlegt, en er is geen sprake van dat de burgemeester zich er op deze manier van zou afmaken. Sterker nog, dit is de juiste procedure; het zou niet juist zijn als de burgemeester hier zelf het woord over voerde.

De zaak is op 4 december in het presidium besproken; toen had de wethouder blijkbaar in de gaten dat er toch wel een probleem was. Een beetje laat, erg laat, maar hij stelde toen de vraag aan de orde hoe deze kwestie zou kunnen worden afgehandeld zonder het imago van de burgemeester te beschadigen. Die vraag was terecht, maar wel laat. Het presidium heeft toen unaniem – ik zeg hier een dikke streep onder – uitgesproken dat de enige juiste aanpak was, alles, maar dan ook alles openbaar te maken en dit volgens de normale procedure in een raadsvoorstel te behandelen. Dit doen wij nu ook.

Vervolgens verschenen er echter, dankzij de fractievoorzitter van de VVD, berichten over in de kranten. Als een soort "schijnklokkenluider" creëerde hij het beeld dat zonder zijn rol, zonder de rol van de VVD-fractie alles in de doofpot zou zijn verdwenen. Dit is echt klinkklare onzin; hiermee heeft hij niet alleen de wethouder, maar ook zijn collega-fractievoorzitters geschoffeerd. Ik leg er dan ook de nadruk op dat wij menen dat hij hiermee alleen maar de publiciteit heeft willen zoeken. Een openbaar excuus aan ons, aan de burgemeester en aan de portefeuillehouder lijkt mij dan ook zeker op zijn plaats.

De uitlatingen van de fractievoorzitter van de VVD hebben bovendien geleid tot een golf van negatieve publiciteit over de bijdrage in de woonkosten van de burgemeester en over de woonwensen van de burgemeester en zijn echtgenote, die zich hierbij al helemaal niet publiekelijk kan verdedigen. Ik vind het echt te makkelijk dat de heer Ooms zegt dat de VVD-fractie hier niet op in wenst te gaan, dat het nu eenmaal haar stijl van opereren is. In hetzelfde interview met Binnenlands Bestuur noemt hij dit "oppositie met allure", je moet maar durven!

Voor het college is het wellicht zelfs plezierig dat de discussie zich inmiddels lijkt toe te spitsen op de stijl van politiek bedrijven van de VVD, of het gebrek daaraan. Ik vind het buitengewoon merkwaardig dat de heer Ooms stelt, niet over die stijl te willen discussiëren en, sterker nog, er ook niet op aangesproken te willen worden. De VVD reageert als door een wesp gestoken na een opmerking in de nieuwjaarsrede dat het toch wel vreemd is om uitspraken in de krant te laten zetten, maar daar in de raad niet op aangesproken te willen worden.

Maar goed, het zou jammer zijn als de discussie alleen daarover ging, want ook de CDA-fractie vindt dat het niet kan dat het college tonnen investeert, de raad daar pas achteraf over informeert en de raad zo voor voldongen feiten plaatst. Het college doet hiermee afbreuk aan het begrotingsrecht van de raad. Wij willen dan ook een aantal wensen aan het college voorleggen, die voor mijn part ook eisen genoemd kunnen worden. Wij willen de garantie dat nu echt alles boven tafel is gekomen bij de renovatie en de verbouwing van de ambtswoning. De wethouder heeft in de Carrousel gezegd dat garanties niet bestaan. Als dat zo is, wil ik in ieder geval de toezegging dat er geen geld meer aan uitgegeven wordt voordat het voorstel daartoe aan de raad is voorgelegd. Verder willen wij de harde toezegging dat het college adequate maatregelen treft om ervoor te zorgen dat dit soort dingen niet meer kunnen gebeuren. Wij willen er ook over geïnformeerd worden, welke maatregelen dit zullen zijn. Het college dient bovendien alles op alles te zetten om met name op de post Bestuurskosten te bezuinigen en er zo voor te zorgen dat deze overschrijding niet of zo min mogelijk ten laste van de algemene reserve zal komen. Wij willen dat het college dit toezegt, want ook wat ons betreft valt dit in de categorie "eens, maar nooit weer".

De heer **Sanders**: Voorzitter, ik zal ook spreken namens de fracties van PvdA en GroenLinks, maar de heren Van Moort en Claassen zullen wellicht nog enkele aanvullende opmerkingen maken.

Wat ons betreft gaat het hierbij om vier zaken. Ten eerste de manier waarop de Wassenaarse politiek – en dan denk ik met name aan de raadsfractie van de VVD en haar voorzitter – gemeend heeft, zich over deze zaak te moeten uitlaten. Ten tweede gaat het om de noodzaak van de opknopwerkzaamheden: wat is er gedaan, wat het allemaal nodig, is het op de meest doelmatige manier gedaan? Ten derde de procedure: heeft het college juist gehandeld door de gemeenteraad niet vooraf te informeren over de sterk gestegen kosten van de opknopbeurt? En ten vierde: is het juist dat de gemeente Wassenaar een dure woning aan haar burgemeester ter beschikking stelt voor een prijs die ver onder de marktprijs ligt?

Ik begin met wat ik "het politieke vandalisme van de VVD" zou willen noemen. Wij beseffen dat de staaltjes van rioolpolitiek waarmee wij in de afgelopen weken zijn geconfronteerd, niet per se belangrijker zijn dan de zaak zelf. De heer Stolk wees al op het risico dat wij onze politieke beoordeling van wat er verkeerd is gegaan, dreigen te vergeten als wij alleen maar praten over de stoten onder de gordel waarmee de fractievoorzitter van de VVD en zijn fractiegenoten zich in de afgelopen weken hebben laten kennen. Tenslotte weten wij allemaal dat onze VVD-collega's in de afgelopen jaren nogal wat tegenslagen en nederlagen hebben moeten incasseren, en dan kun je dergelijke gefrustreerde reacties wel begrijpen. Bovendien: wie in de politiek gaat, moet niet kleinzerig zijn, en dat geldt ook voor burgemeesters. Maar treurig is het wel, of misschien is zielig een beter woord, als de voorzitter van de grootste fractie in de raad in één adem geschiedvervalsing bedrijft, zich onttrekt aan afspraken over vertrouwelijkheid en verwoede pogingen doet tot politiek spelbederf. Vanavond gebeurde er alweer zoiets; de heren Rahusen en Stolk gaven al aan wat de werkelijke gang van zaken op 4 december was.

Als de VVD-fractie en haar voorzitter niet bereid zijn om bijvoorbeeld in de vorm van een openlijke verontschuldiging afstand te nemen van hun acties en opmerkingen over onze burgemeester, zijn echtgenote en wethouder Van der Lee, dan zal de raad zich er naar onze mening op moeten beraden of de fractievoorzitter van de VVD nog acceptabel is als plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad en als lid van het presidium. Wij houden er niet van om op de man te spelen, ook niet in de dorpspolitiek, maar dit is nu juist het voornaamste probleem met het optreden van de VVD in deze affaire. Wij hopen op een bevredigende reactie van de heer Ooms. En voor alle duidelijkheid, zijn stelling in de Carrousel dat hij zijn acties heeft ondernomen ter bescherming van de burgemeester en diens echtgenote, voldoet daar niet aan. In Amsterdam noemt men dit gotspe. Het onaanvaardbare gedrag van de VVD kwam tot uitdrukking in een aantal publicaties in de landelijke en de regionale pers. Wat ons betreft is deze media niet veel meer te verwijten dan gevoeligheid voor ophitsing, al geldt dit niet voor de breekijzerachtige activiteiten van lieden die zichzelf passend als "jakkhalzen" afficheren.

Dan de kwestie van het opknappen van de ambtswoning zelf. Wij zijn als raadsleden geen bouwkundigen, althans niet allemaal, en ik zou er dan ook geen oordeel over willen vellen, welke leiding waar moet worden aangebracht en welke kleur behang de burgemeester voor zijn woonkamer zou moeten kiezen. Ik onderstreep wel dat ook een gemeente haar bezit goed dient te onderhouden. Dit geldt als er een burgemeester in gaat wonen, maar ook als het om een asielzoeker gaat. Een gemeentebestuur dat jarenlang zijn onderhoudsplicht verwaarloost en daardoor schijnbaar geld overhoudt, voert geen zuinig beleid. Zo'n bestuur verwaarloost niet alleen ons gemeenschappelijke bezit, het veronachtzaamt ook zijn taak.

Vervolgens de besluitvorming, de procedure en de financiering. Als je je schulden betaalt of je bezit onderhoudt, kan het lijken alsof je geld uitgeeft, maar je wordt er niet armer van. Dit leerden wij vroeger van onze ouders, en dit geldt ook voor een gemeente. In dit geval is er wel iets verkeerd gegaan bij de samenwerking en de taakverdeling tussen het college, ambtenaren, bouwkundige opdrachtnemers en – niet te vergeten – de gemeenteraad. De raad is onvolledig en

te laat geïnformeerd en hij is dan ook niet in de gelegenheid geweest om vast te stellen of de uitgaven terecht zouden zijn. Ze zijn dus gedaan zonder toestemming vooraf van de gemeenteraad. Dit had niet mogen gebeuren, vandaar de concept-motie die wij samen met de fracties van PvdA, GroenLinks, WWW en CDA hebben opgesteld. Het college draagt hierbij, zoals altijd, een collectieve verantwoordelijkheid, en dit is een geval van eens, maar nooit weer, zoals de heer Stolk ook al aangaf.

Ten slotte een paar woorden over de vraag die aan dit alles voorafgaat: is het juist dat de gemeente Wassenaar een dure woning aan haar burgemeester beschikbaar stelt voor een huurprijs die ver onder de marktprijs ligt? Op zichzelf is dit een reële vraag, die dan ook één- en andermaal door de raad is besproken, waarbij deze vraag steeds eenstemmig met ja is beantwoord. Het had dus ook de instemming van de VVD-fractie. In 1970 besloot het gemeentebestuur een representatieve ambtswoning aan te schaffen en die aan de burgemeester ter beschikking te stellen volgens de daarvoor in dit land geldende regels. De reden hiervoor is nog steeds van kracht: wij willen nu eenmaal niet dat het burgemeesterschap van Wassenaar alleen toegankelijk zou zijn voor mensen die dermate vermogend zijn dat zij zich met eigen middelen een representatieve, voor burgemeesterstaken geschikte woning in onze gemeente kunnen permitteren. Nogmaals, deze overwegingen gelden wat ons betreft nog steeds en de voorwaarden, zoals de hoogte van de huur, liggen wettelijk vast en ze zijn voor iedereen bekend. De gemeenteraad had ook in het functieprofiel de wens opgenomen – de heer Stolk wees hier al op – dat de nieuwe burgemeester de ambtswoning zou gaan bewonen. En afgezien van onze interim-burgemeester Van Leeuwen hebben alle burgemeesters vanaf de heer Geertsema aan de Prinses Marielaan nr. 17 gewoond. En, tussen haakjes, het waren allemaal VVD'ers. Als er fracties in deze raad zijn die dit willen veranderen, die het burgemeesterschap van Wassenaar de facto willen reserveren voor leden van de miljonairsclub, dan horen wij dat graag en dan kunnen wij daarover debatteren. Maar tot het zo ver is, dient het gemeentebestuur ervoor te zorgen dat de ambtswoning in goede staat wordt gehouden. Dat is onze verantwoordelijkheid.

De heer **Claassen**: Voorzitter. Ik complimenteer het college, en met name wethouder Van der Lee, voor de voortvarendheid bij het aanpakken van de verbouwingen. Direct nadat duidelijk was wie onze nieuwe burgemeester zou worden, is er in goed overleg met hem een verbouwingsplan opgesteld, een krediet gevraagd en een opdracht verleend. Ik waardeer deze voortvarendheid, vooral omdat in Nederland de burgemeester misschien nog wel de enige is die een verhuisplicht heeft. Bovendien heeft deze raad de uitdrukkelijke wens dat de burgemeester van Wassenaar de ambtswoning betreft. Dit schept verplichtingen, zoals het aanbieden van een representatieve woning die aan de eisen van deze tijd voldoet. Deze voortvarendheid heeft er ook toe geleid dat het burgemeestersechtpaar nog net voor de kerst de ambtswoning kon betrekken, zij het na twee verhuizingen.

Tegelijkertijd moet ik het college ongelooflijk op z'n donder geven omdat het de raad volstrekt te laat geïnformeerd heeft over de overschrijding van de bouwkosten en het daarbij behorende verzoek om een aanvullend krediet. Wachten tot de bouw was opgeleverd en intussen op eigen gezag drie ton extra uitgeven is een doodzonde, en dat moet het college toch weten. Maar goed, hierover is al het nodige gezegd.

Ik hoor hier en daar in het dorp al gemompel over de aannemer, de firma Breijer. In Binnenlands Bestuur heb ik gelezen dat deze onderuit de zak krijgt van de VVD, maar na lezing van de stukken moet ik vaststellen dat Breijer en ook de andere hierbij betrokken aannemers gedaan hebben wat zij moesten doen, namelijk de aan hen gegeven opdracht naar behoren uitvoeren, niet meer en niet minder. Hoe kan de VVD dan spreken van op hol slaan van de aannemer, waarbij de fractievoorzitter en passant ook de betrokken wethouder noemt? Ook de oppositie behoort te weten dat het college hierbij verantwoordelijk is.

Ook om andere redenen heb ik geen goed woord over voor het optreden van de heer Ooms. De burgemeester aanvallen, die buiten deze zaak staat – moet staan – en zich niet kan verdedigen,

dat kan gewoon niet. Tot mijn verbazing hoorde ik in de Carrousel dat de heer Ooms zei dat hij dit niet wilde; ik vraag me af wat het interview in Binnenlands Bestuur dan uiteindelijk te betekenen had, maar dit terzijde. Als deze manier van optreden het nieuwe oppositie voeren moet zijn, eerst uit de school klappen en de pers informeren, terwijl de heer Ooms nadrukkelijk had ingestemd met vertrouwelijkheid, dan gaat de VVD echt over de schreef. Overigens hoor ik graag van het college, welk beleid het hanteert als een raadslid vertrouwelijke informatie openbaar maakt en of het college in dit geval van plan is, actie te ondernemen. Op een onbehoorlijke manier op de man spelen, mensen aan de schandpaal nagelen die gewoon hun werk doen, de burgemeester aanvallen, die zich niet kan verdedigen, de honden lusten er geen brood van. Ik ben net als de heer Sanders van mening dat dit niet zonder gevolgen kan blijven. Ook ik vraag de heer Ooms, hiervoor in ieder geval publiekelijk excuses aan te bieden.

De heer **Van Moort**: Voorzitter. De heer Sanders is namens onze fracties al uitgebreid op deze zaak ingegaan, maar vanwege het belang ervan wil ik toch ook nog de mening van onze fractie toelichten.

Wij hebben er in ons dorp voor gekozen om een burgemeesterswoning aan te houden en wij hebben de nieuwe burgemeester expliciet gevraagd, daarin te gaan wonen. Als deze woning moet worden opgeknapt of aangepast, dan komt dat voor rekening van de eigenaar. Er dient daarvoor wel een degelijke begroting te worden overgelegd en men dient zich daar ook aan te houden. De berekening van de huur van de ambtswoning berust op een wettelijke regeling, evenals de verhuisplicht. Dat zijn zaken waarover wij niet met elkaar in discussie gaan, en met de burgemeester kunnen wij hierover niet eens in discussie gaan. Ik vind ook niet dat de raad hierover zou moeten discussiëren.

De kosten van het aanpassen en opknappen van de woning zijn inderdaad uit de hand gelopen. Ook ik ben van mening dat wij eerder en deugdelijker geïnformeerd hadden moeten worden. Het is al een aantal keren gezegd: dit mag nooit meer gebeuren.

Zeer kwalijk vind ik de wijze waarop de fractievoorzitter van de VVD uit de school heeft geklapt, zijn onjuiste weergave van de gang van zaken in het presidium, en het in een kwaad daglicht stellen van de burgemeester en zijn gezin en wethouder Van der Lee. Ik daag de heer Ooms uit, hiervan nu afstand te nemen.

Wethouder **Van der Lee**: Voorzitter. Ik begin met de procedure. Kosten dienen vooraf aan de raad te worden gemeld; dat is bij dit dossier niet goed gegaan. Ik neem hiervoor de verantwoordelijkheid, ik trek hiervoor het boetekleed aan. Wij waren verleden jaar in de collegevergadering van 3 mei en in de raadsvergadering van 25 juni van start gegaan met een kostenraming van € 200.000 en € 130.000 voor het verwijderen van asbest, waartoe besloten is in de vergadering van het college van 12 juni. Hierbij waren de extra kosten van de tijdelijke huur van de woning aan de Zanderijlaan en de extra verhuiskosten van de burgemeester inbegrepen; het ging om € 113.000 voor het verwijderen van het asbest en om € 17.000 tijdelijke extra huurkosten en extra verhuiskosten.

Vervolgens is er hard gewerkt, maar te weinig gecommuniceerd, naar achteraf bleek. Er kwam door het verwijderen van het asbest nogal wat boven water: met stof beklede bedrading, loden afvoerbuizen ten behoeve van het sanitair en verroeste ijzeren waterleidingen. Er was door deze werkzaamheden ook grote schade aan muren, plafonds en dergelijke ontstaan. Dit bleek in de zomer van 2007 en na deze enorme tegenvallers was alles erop gericht, al deze zaken zo snel mogelijk te repareren. Ik wilde de periode waarin de familie Hoekema in de tijdelijke woning aan de Zanderijlaan moest wonen, zo kort mogelijk houden, al was het alleen maar om de extra huurkosten niet te ver te laten oplopen. Op dat moment was er geen sprake van een keuze bij de beslissing over vervanging van allerlei zaken. Nee, al deze maatregelen moesten worden genomen, en liefst zo snel mogelijk. Bovendien speelde de veiligheid een belangrijke rol; alles moest volgens de huidige eisen worden aangelegd, met inachtneming van de NEN-normen. In

het raadsvoorstel is te vinden welke extra kosten dit allemaal met zich meegebracht heeft. Er werd hier zelfs in de bouwvakvakantie al hard aan gewerkt.

Toen wij eenmaal bezig waren met het opknappen van de woning en het verwijderen van het asbest, was er geen discussie met de raad mogelijk over de vraag of de ambtswoning niet beter verkocht zou kunnen worden. In een artikel in De Posthoorn zei de heer De Greef dat de raad dan altijd nog had kunnen overwegen om de woning te verkopen. Dat zou mogelijk geweest zijn voordat de werkzaamheden begonnen waren, niet toen het huis eenmaal helemaal overhoop lag.

Overigens let ik als portefeuillehouder financiën en accommodatie ook op de stijging van de waarde van het pand. De WOZ-waarde van de ambtswoning was \square 1.425.000. Verleden week is het pand na de verbouwing opnieuw getaxeerd, waarbij de waarde bepaald is op \square 1.800.000. Bovendien staat het aangrenzende huis nu te koop voor meer dan 2,2 mln. Hiermee komt de noodzakelijke verbouwing van \square 600.000 toch wel in een ander daglicht te staan.

Zoals al naar voren gekomen is, werd ik op 22 oktober geïnformeerd over de financiële consequenties van het verloop van de verbouwing. Ik heb toen verzocht om een totaalplaatje, opdat ik mij niet met onvolledige informatie tot de raad zou behoeven te wenden; ik ben hier in de Carrousel al op ingegaan. Ik wilde het totaalbeeld eerst voorleggen aan het presidium om alle fractievoorzitters erover te kunnen inlichten. Ik heb mijn medewerkers verzocht, een conceptmemo op te stellen met een totaaloverzicht van alle kosten. Toen ik dit memo medio november had ontvangen, heb ik het onmiddellijk ter kennis gebracht van het college en heb ik het laten agenderen voor de eerstvolgende bijeenkomst van het presidium op 4 december 2007. Het memo was van tevoren aan alle fractievoorzitters toegestuurd en de cijfers zijn niet zo maar even mondeling medegedeeld, zoals ik in verschillende publicaties heb gelezen.

Tijdens het proces heeft de gemeente in overleg met hoofdaannemer Breijer steeds zorgvuldig conform het aanbestedingsbeleid gewerkt. Zo zijn er aparte inschrijvingen geweest voor de vernieuwing van het dak, de asbestsanering, het schilderwerk, het loodgieterswerk, het vernieuwen van elektriciteitsleidingen en het vervangen van het riool. En hoewel deze werkzaamheden ook door de hoofdaannemer hadden kunnen worden verricht, hebben wij ze door andere aannemers laten uitvoeren als uit offertes bleek dat die dat beter konden doen of als zij goedkoper waren.

Ik vermeld ook nog even dat op 10 januari het Algemeen Dagblad en de Wassenaarse krant op basis van de Wet openbaarheid van bestuur volledige inzage wensten in de kosten die met deze verbouwing gemoeid waren, en in de gevolgde procedure. Nog diezelfde dag zijn de redacties van beide kranten uitgenodigd om het dossier in het gemeentehuis te komen inzien. Over openheid gesproken... De Wassenaarse Krant heeft daarna op een mijns inziens correcte wijze ten behoeve van de Wassenaarse bevolking een gedetailleerd verslag gepubliceerd, waarvoor dank. Beide redacties hebben kennelijk niets onoorbaars kunnen ontdekken. Althans, zij hebben daarover niets gepubliceerd. De enige kritiek was dat de periode tussen 22 oktober – eigenlijk al eerder – en 21 januari wat lang was, dat de wethouder de raad eerder had kunnen informeren. Ik ben daar al op ingegaan.

Waarom heb ik de zaak eerst aan het presidium voorgelegd? Ik wilde in de eerste plaats een advies over de manier waarop het college deze kwestie aan de raad en aan de bevolking zou moeten voorleggen. In de tweede plaats wilden wij nagaan hoe wij zouden kunnen voorkomen dat het burgemeestersechtpaar hierbij toch betrokken zou worden of hiervan enig nadeel zou ondervinden, terwijl vaststond dat het niets kon doen aan de overschrijding van de kosten, dat het er volledig buiten stond.

In het memo had ik voorgesteld om de kosten te dekken met een bedrag van \square 200.000 uit het door de raad op 15 oktober beschikbaar gestelde krediet voor het achterstallig onderhoud en een bedrag van \square 100.000 voor regulier groot onderhoud uit het meerjarenonderhoudsplan, en de rest – \square 330.00 – ten laste te brengen van de onderhoudsvoorziening voor gemeentelijke accommodaties. In dit geval zou de raad alle informatie hierover via een raadsmededeling ontvangen, die uiteraard ook – via de pers – de bevolking zou bereiken. Nota bene op voorstel

van de heren Ooms en Rahusen – de heer Ooms verving in de vergadering van het presidium als voorzitter de burgemeester – besloot het presidium om de extra kosten van □ 330.000 niet uit de post voor het onderhoud van gemeentelijke accommodaties te halen, omdat er anders in de loop van het jaar op die post een tekort zou ontstaan. Het presidium gaf er de voorkeur aan, hiervoor de algemene reserve aan te spreken. Dit betekende dat het geheel in de vorm van een voorstel aan de raad zou worden gepresenteerd, het voorstel dat wij nu bespreken. Zo was het besluit van het presidium en zo heb ik het ook uitgevoerd. Voorzitter, ik zou graag van degenen die bij de vergadering van het presidium aanwezig waren, vernemen of deze lezing correct is.

De **voorzitter**: Ik was erbij als vervanger van onze fractievoorzitter, de heer Stolk, en ik kan dit bevestigen.

De heer **Sanders**: Ik kan instemmen met deze weergave van de gang van zaken.

De heer **Van Moort**: Dit geldt ook voor mij.

De heer **Rahusen**: Ook ik kan het beamen.

De heer **Ooms**: De weergave van de gang van zaken is grotendeels correct, anders zouden degenen die de presidiumvergadering hebben bijgewoond, dit niet beamen. Het geheugen van de wethouder is alleen wat selectief, want onze kritiek was gericht op het voorstel dat hij het eerste deed, namelijk om de zaak maar vertrouwelijk te houden omdat er anders zoveel onrust zou ontstaan. Daarna zei het hele presidium dat dit niet kon. Onze kritiek is dat een wethouder niet moet denken dat hij een dergelijk voorstel wel in het presidium in de week kan leggen en dat er dan nooit meer iemand van hoeft te horen. Nogmaals, dit heeft niets met vertrouwelijkheid te maken. Bij vertrouwelijkheid gaat het om personen, om gevoelige kwesties of dingen die het daglicht beter nog even niet kunnen zien. Hierbij ging het om een doodgewone procedure, dus is er geen sprake van vertrouwelijkheid. Ik snap wel dat het iedereen goed uitkomt om de nadruk te leggen op die vertrouwelijkheid, maar ik ben het daar gewoon niet mee eens.

De heer **Claassen**: In het algemeen geldt dat wat er in het presidium besproken wordt, met een zekere vertrouwelijkheid behandeld wordt. Dat is een algemene afspraak. Verder is er in de vergadering van 4 december aan alle aanwezigen gevraagd, deze kwestie vertrouwelijk te behandelen. Als de heer Ooms een echte man is, accepteert hij het en houdt hij zich eraan, of zegt hij dat hij daar niet aan wil meewerken. Maar noch het een, noch het ander was het geval.

De heer **Rahusen**: Helaas is dit weer een voorbeeld van het door elkaar halen van twee dingen die niets met elkaar te maken hebben, om een onjuiste voorstelling van zaken te geven. Dat er vertrouwelijk over gesproken is, op welke manier de zaak verder behandeld zou worden, is een normale gang van zaken in het presidium. Dat er nu geïnsinueerd wordt dat er voorgesteld werd om het probleem van de overschrijding van de begrote kosten binnenskamers te houden, is absoluut onjuist. Ik heb al gezegd dat er volledige overeenstemming over was om deze kwestie in het openbaar te bespreken. Het enige verschil is dat er van een raadsmededeling een raadsvoorstel gemaakt is. Ik vind dit eigenlijk zonde van de tijd.

Wethouder **Van der Lee**: Voorzitter. Ik heb van het begin af aan nooit het voornemen gehad om welke informatie dan ook achter te houden. Ik zit ruim 25 jaar in de politiek; denkt u nu werkelijk, mijnheer Ooms, dat ik de illusie heb dat ik een bedrag van □ 330.000 onder de pet zou kunnen houden in een organisatie met 220 ambtenaren en in een raad met zes fracties? Het is te gek voor woorden dat u dit nog durft vol te houden. De keuze om de zaak eerst aan het presidium voor te leggen was vooral ingegeven door de wens om het proces van informatie aan

de raad zorgvuldig te begeleiden en met name om op voorhand te voorkomen dat het burgemeestersechtpaar hiervan ook maar enige schade zou ondervinden, want het heeft hiermee in feite niets van doen. Ik heb wel een beroep op de fractievoorzitters gedaan om enige terughoudendheid te betrachten in hun reacties op deze kwesties. Ik dank vijf fractievoorzitters omdat zij dit ook gedaan hebben. Ik was mij er uiteraard van bewust dat er de nodige publiciteit zou ontstaan; ik heb op dit punt dan ook mijn verantwoordelijkheid genomen. De renovatie van de ambtswoning heeft een forse investering gevegd, maar ze was noodzakelijk. Zo kopte ook De Wassenaarder op 16 januari 2008.

In de vergadering van het presidium op 4 december heeft de heer Ooms op geen enkele manier de indruk gewekt dat hij het met de voorgestelde procedure niet eens was. En in de periode van 4 december 2007 tot 9 januari 2008 hebben de heer Ooms en ik hierover niets besproken, terwijl wij elkaar toch geregeld tegengekomen zijn, in de raadsvergadering en op andere plekken in Wassenaar. Wie schetst dan ook mijn verbazing als op 9 januari ineens de publiciteit losbreekt, te beginnen in De Telegraaf, terwijl wij de laatste hand legden aan het raadsvoorstel, dat op het afgesproken tijdstip – 10 januari – door de griffier zou worden rondgestuurd? Ik citeer enkele uitspraken uit krantenartikelen die door de heer Ooms zijn ingegeven dan wel letterlijk zo door hem zijn gedaan: "Wethouder wil de kosten verzwijgen"; "De Wassenaarse wethouder Van der Lee had de forse overschrijding van het budget voor de opknapbeurt van de burgemeesterswoning onder de pet willen houden."; "Extra kosten verzwegen"; "Het Wassenaarse college van B&W heeft de enorme kostenoverschrijding van de verbouwing van de ambtswoning van de burgemeester maandenlang geheimgehouden. Oppositieleider Ooms kaartte de kwestie eerder bij deze krant aan omdat de wethouder tijdens de bewuste presidiumvergadering zou hebben voorgesteld om de extra tonnen die de verbouwing hadden gekost, maar geheim te houden."; "Misschien moeten wij dat maar een beetje vertrouwelijk houden", zou ik volgens de heer Ooms gezegd hebben.

Er is al geciteerd uit Binnenlands Bestuur. De heer Ooms: "Ik mocht niet bekendmaken dat in het presidium vertrouwelijk was besproken dat de op 200 duizend euro geraamde verbouwingkosten waren opgelopen tot 630 duizend euro, alsof in het presidium onbehoorlijke voorstellen in de doofpot kunnen worden gestopt." Voorzitter, ik stop maar met deze producten van riooljournalistiek, gepubliceerd op instigatie van de heer Ooms, wat in de plaats kwam van de gevraagde terughoudendheid. De burgemeester was verplicht om de ambtswoning te aanvaarden en hij werd vervolgens volstrekt ten onrechte bij deze affaire betrokken. Op 4 juli, bij de installatie van de burgemeester in de raad, zei de heer Ooms: "Burgemeester Hoekema, familie Hoekema, zeer hartelijk welkom in Wassenaar. Namens de gehele raad kan ik u zeggen dat u, mijnheer Hoekema, en uw familie zeer welkom zijn in Wassenaar." Staat dit niet in schril contrast met de recente uitlatingen van de heer Ooms over de heer Hoekema in de pers? Doelbewust heeft de heer Ooms de heer Hoekema in een kwaad daglicht willen stellen; ik verwijs naar een bericht in het Leidsch Dagblad van 16 januari. De heer Ooms zegt nu dat het helemaal niet zijn bedoeling was om de heer Hoekema erbij te betrekken. Wel, hij had bij het interview met deze krant alle gelegenheid om dat duidelijk te maken. De journalist vroeg de heer Ooms toen wat hij vond van de burgemeester en de huur voor de ambtswoning; toen had hij kunnen zeggen dat de heer Hoekema niets met deze kwestie te maken heeft, evenmin als de huur. Maar wat staat er in het artikel? "De heer Ooms wil tevens de huurprijs van ongeveer € 900 per maand aan de orde stellen." Alsof hij dat zou kunnen veranderen! En in Binnenlands Bestuur: "De burgemeester heeft alle verantwoordelijkheid afgeschoven, maar daar komt hij niet mee weg." Er is al gememoreerd dat er in de profielschets stond dat de nieuwe burgemeester de ambtswoning zou moeten aanvaarden.

Genoeg over de burgemeester. Ik kan het niet nalaten, hierbij ook nog even zijn echtgenote te noemen. Dat de burgemeester hier buiten behoort te blijven, is één ding. Maar dat de heer Ooms op een schandalige wijze doelbewust ook mevrouw Barth hierbij betreft, is volgens mij in strijd met alle fatsoensregels. Ik kan bewijzen dat zij er op een aantal onderdelen juist voor gezorgd

heeft dat de renovatie goedkoper is uitgevoerd dan aanvankelijk was voorgesteld. Maar de publiciteit die de heer Ooms teweeg heeft gebracht, heeft ervoor gezorgd dat mevrouw Barth verleden week nietsvermoedend 's avonds om zes uur in het donker in haar eigen tuin vier onverlaten van de VARA tegenkwam, die haar belemmerden om haar woning in te gaan. Mijnheer Ooms, ik stel u daar verantwoordelijk voor.

En na zoveel berichten in de krant over mij persoonlijk kan ik het ook niet nalaten om daar nog even op terug te komen. Mijnheer Ooms, wat is er eigenlijk met u gebeurd na de nieuwjaarsreceptie van de gemeente op dinsdagavond 8 januari, waarbij u mij nog alle goeds voor het nieuwe jaar toewenste, en ik u natuurlijk ook, waarbij u de indruk wakte dat er nog geen vuiltje aan de lucht was? De volgende dag, op 9 januari, werd ik in een reeks van publicaties ineens vals beschuldigd van informatie verdonkeremanen. Wat heeft u bewogen om na een maand ineens uit een vertrouwelijk overleg in het presidium te klappen en mij doelbewust te beschadigen? Ik lees in het Wassenaars Nieuwsblad: "Politiek moet wennen aan de oppositie van de VVD." Zou het niet net andersom zijn? Ik herken u niet meer als de Bert Ooms met wie ik ruim anderhalf jaar een goede, normale relatie tussen fractievoorzitter van de oppositiepartij en wethouder heb gehad. Betekent dit dat ik u niet meer kan vertrouwen?

Tot slot. De actie van de VVD heeft niet alleen enkele personen in het college beschadigd, maar ook het aanzien van de gemeente Wassenaar en haar gehele bevolking ten onrechte geschaad. Dit alles is in twee woorden samen te vatten: Wassenaar onwaardig!

De **voorzitter**: Ik geef nu de heer Ooms de gelegenheid voor een weerwoord.

De heer **Ooms**: Voorzitter, ik heb al aangegeven dat de handelwijze van de VVD-fractie niet het onderwerp van vanavond is, maar ik begrijp dat dit onderwerp nu toch ter sprake komt. Ik ga mij niet verweren. Er is een paar keer gezegd dat de VVD-fractie bewust geprobeerd heeft, het gezin Hoekema te beschadigen, maar ik heb in eerste instantie al aangegeven hoe ik op het idee ben gekomen dat de heer en mevrouw Hoekema de prijs hebben opgedreven. In een gesprek met de wethouder kwam natuurlijk de vraag aan de orde hoe het kwam dat er ineens asbest, loden afvoerleidingen en dergelijke te voorschijn kwamen. Toen zei hij met een grinnik: "Ja, en natuurlijk de wensen van de nieuwe bewoners." Wat ik in eerste termijn opnoemde, weet ik van de wethouder of van een van de ambtenaren, maar volgens mij kwam de informatie van hem. Hoe zou ik het anders hebben geweten, hoe zou ik anders geweten hebben dat bepaalde werkzaamheden zijn verricht omdat de burgemeester die wilde laten uitvoeren? Nogmaals, ik heb er niet bij voorbaat een oordeel over en de wethouder speelt nu "helemaal onschuldig", maar de informatie heb ik van hem. Ik heb hem heel vaak gevraagd om er gewoon openheid over te geven. Wij hebben niet gezegd dat de burgemeester en zijn vrouw helemaal geen wensen mochten hebben, want zij zouden de ambtswoning gaan betrekken en zij moeten daar toch naar hun zin wonen. Allemaal prima, maar toen het ging om een belangrijk prijsopdrijvend effect, zei de wethouder met een grote grijns op zijn gezicht: "Ja, en natuurlijk de burgemeester en zijn vrouw." Dat zal de wethouder nu zeker ontkennen, maar daardoor kwam ik op de gedachte dat ook de wensen van de familie Hoekema hierin een rol hebben gespeeld. Er moet gewoon openheid over worden betracht; als er alleen maar omtrekkende bewegingen worden gemaakt, worden er inderdaad mensen beschadigd doordat de indruk wordt gewekt dat er niet over gesproken mag worden. Iedereen speelt nu de verdrukte onschuld, maar er wordt wel heel selectief gewinkeld in wat er gezegd en gedaan is. Ik begrijp dat ik in een soort cordon sanitaire terecht kom; ook prima, daar kan ik wel tegen. Blijkbaar moet je heel erg oppassen als je kritisch bent in deze raad, want dan wordt alles in het persoonlijke getrokken.

De heer **Sanders**: Wie trekt hier nu de dingen in het persoonlijke? Nu moet u toch ophouden met die oncontroleerbare beschuldigingen!

De heer **Ooms**: De wethouder zegt dat ik de ene dag met een borrel in de hand vriendelijk met hem sta te praten om hem gelukkig nieuwjaar te wensen, en dat ik de volgende dag iets lelijks over hem zeg. Ja, zo gaat het in de politiek.

De heer **Stolk**: Maar in de politiek maak je ook dingen hard, of je haalt ze van tafel. Er blijft nu toch de indruk hangen dat er volgens u van alles aan de hand is. U moet dat hard maken of terugnemen.

De heer **Ooms**: De wethouder had gewoon antwoord moeten geven op mijn vragen. Zo heb ik in mijn schriftelijke vragen het college verzocht, een overzicht van de kosten te geven, met een verdeling. Nogmaals, wij praten veel te veel over de burgemeester. Men zegt dat ik de burgemeester beschadig, maar door het voortdurend laten rondzingen van opmerkingen over de rol van de burgemeester doet de wethouder er even hard aan mee. Ik vind dat mijn opmerkingen erg uit hun verband getrokken worden en de discussie wordt nu voor 90% door de wethouder gebruikt om zich op mij af te reageren. Allemaal prima, maar daar zijn wij vanavond niet voor bijeen.

De heer **Stolk**: Dus er komt geen enkel hard feit op tafel waaruit zou blijken dat er toch iets mis is?

De heer **Ooms**: Ik heb vragen gesteld en ik heb mij gebaseerd op de informatie die ik van de wethouder had gekregen. Ik houd vol dat ik nooit zelf op het idee kan zijn gekomen dat het echtpaar Hoekema een grote rol bij het uit de hand lopen van de verbouwing zou hebben gespeeld. Nee, de wethouder heeft dit aangegeven als een van de belangrijke factoren bij de overschrijding van de kosten. Natuurlijk ontkent iedereen dit nu en daagt men mij uit om dit hard te maken, maar ik ga er nog steeds van uit dat wat een wethouder tegen mij zegt, waar is. Als ik vraag om dat te specificeren, doet de wethouder niet, zodat ik achterdochtig word. Een volgende keer zal ik in zo'n situatie weer achterdochtig worden.

De heer **Stolk**: Daar hoor ik dan graag een reactie van de wethouder zelf op.

De heer **Rahusen**: Voorzitter. Ik vind de bijdrage van de woordvoerder van de VVD-fractie aan deze discussie absoluut beneden peil. Het lijkt mij dat er nu genoeg over gezegd is en ik vind dat de heer Sanders een uitstekend idee had. Ik stel dan ook voor om het maar ten uitvoer te brengen.

Wij zijn wel afgedwaald van een heel belangrijk aspect, namelijk het raadsvoorstel zelf. Ik heb aangegeven dat wij dit niet in deze vorm willen accepteren. Wij vinden het niet juist om de extra kosten via de algemene reserve te dekken, omdat wij dan extra geld uitgeven dat al weggebudgetteerd is. Dat kunnen wij niet toestaan. Ik heb een aantal dingen genoemd die door de coalitiefracties onderschreven worden, maar ik heb op die punten geen toezeggingen van het college gehoord. Ik denk dan ook dat de motie die wij achter de hand hebben gehouden, nu ook moet worden ingediend. Het ontbreken van de toezegging dat er maatregelen zullen worden genomen dat zoiets niet nogmaals zal gebeuren en dat het college de bestuurskosten nog eens goed zal bekijken om na te gaan of dit gat kan worden gevuld door daarop nog te bezuinigen, is voor ons onacceptabel.

De heer **Stolk**: Voorzitter. Ik waardeer de openhartigheid waarmee wethouder Van der Lee zijn bijdrage begon. Hij neemt zijn verantwoordelijkheid en hij trekt het boetekleed aan. Dat is te prijzen, dat vinden wij positief. Er is wel een flinke "maar". Wij allen hebben nogal forse woorden gebruikt tegenover de fractievoorzitter van de VVD, met als doel om hem vragen te stellen, hem een reactie te ontlokken en hem afstand te laten nemen van bepaalde bewoordingen

of hem daarvoor verontschuldigen te laten aanbieden. Die woorden waren gericht tot de heer Ooms, ze waren natuurlijk niet bedoeld als een soort bliksemafleider voor het college, een legitimatie om zijn pijlen ook alleen maar op de heer Ooms te richten en niet in te gaan op alle wensen c.q. eisen die ik in eerste termijn naar voren heb gebracht. Ik dring er dan ook op aan dat wethouder Van der Lee daar alsnog positief op reageert. Het ging in de discussie eigenlijk alleen nog maar om de rol van de heer Ooms en de VVD-fractie, en niet meer om de gang van zaken. Gelukkig heeft de wethouder aangegeven dat het niet op deze manier had moeten gaan.

De heer Ooms neemt de kritiek voor kennisgeving aan, hij gaat er niet op in. Natuurlijk, dat is zijn goed recht, maar de coalitiefracties hebben aangegeven dat zij zich aangesproken voelen door de onjuiste voorstelling van zaken die de heer Ooms heeft gegeven. Zij hebben gevraagd om daar nu nadrukkelijk afstand van te nemen, omdat de leden van de VVD-fractie anders toch hun collega's in een verkeerde hoek zetten. Ik roep hen toch dringend op, iets met de opmerkingen van de andere fracties te doen.

De heer **Sanders**: Voorzitter. Ook ik dank wethouder Van der Lee voor zijn antwoord, dat ons veel duidelijkheid heeft verschaft, en voor het aantrekken van het boetekleed, zoals Abraham Kuyper deed. Ik zou graag zien dat ook de heer Ooms een dergelijk gebaar zou maken, maar ik stel vast dat hij tot nu toe niet met dat boetekleed getooid is.

De heer Stolk en Rahusen noemden al de wensen of eisen die de vier coalitiefracties aan het college hebben voorgelegd; deze wensen/eisen zijn vervat in een conceptmotie en ik zou het op prijs stellen als de wethouder hier namens het college nog even goed op wilde ingaan.

Ten slotte. De heer Rahusen verwees al naar mijn suggestie voor onze handelwijze naar aanleiding van de reactie van de heer Ooms. Zoals ik al aangaf, zouden wij een medelid van de raad dat zich opstelt zoals de heer Ooms zich in de afgelopen weken tegenover zijn collega's in de raad, de wethouder en vooral de burgemeester en zijn gezin heeft opgesteld, niet meer moeten accepteren als plaatsvervangend voorzitter van de raad en als medelid van het presidium. Ik zou met de andere fracties en met de griffier in overleg willen treden over de manier waarop wij dit probleem kunnen oplossen.

Wethouder **Van der Lee**: Voorzitter, excuses omdat ik niet toegekomen was aan een reactie op de specifieke vragen van de heer Stolk en de andere woordvoerders. Ik zeg toe dat de raad op korte termijn geïnformeerd zal worden over maatregelen die het college zal nemen om te voorkomen dat er hogere uitgaven worden gedaan dan wat er bestuurlijk en politiek is goedgekeurd. Ik zeg toe dat dreigende overschrijdingen van door de raad vastgestelde budgetten en kredieten direct aan de raad zullen worden gemeld. Ik zeg toe dat uitgaven die door de raad vastgestelde budgetten en kredieten te buiten gaan, eerst ter besluitvorming aan de raad zullen worden voorgelegd. En ten slotte zeg ik toe dat wij alles in het werk zullen stellen om zodanige bezuinigingen door te voeren dat in ieder geval een deel van de extra kosten die wij nu voor de renovatie van de ambtswoning hebben uitgegeven, kan worden gecompenseerd. Ik heb wel de dekking uit de algemene reserve nodig die het college nu aan de raad voorstelt, maar ik zeg toe dat dit geld via die bezuinigingen zal worden gecompenseerd. Ik kan dit toezeggen omdat ik bij de begrotingsbehandeling naar aanleiding van een motie van WWW al toegezegd heb, met name de bestuurskosten nog eens op bezuinigingsmogelijkheden te zullen onderzoeken. Het komt eigenlijk op dezelfde bezuinigingen neer en ik zal er in het college toe bijdragen dat wij de raad zo snel mogelijk een concreet voorstel op dit punt kunnen voorleggen.

De heer **Stolk**: Dank hiervoor, maar ik had ook nog gevraagd of u de garantie kon geven dat nu echt alles boven tafel gekomen is. U zei in de Carrousel dat garanties niet bestaan omdat je nooit alles kunt uitsluiten. Ik heb toen in ieder geval de toezegging gevraagd dat er geen geld meer aan uitgegeven zal worden voordat het aan de raad is voorgelegd, zodat er voorlopig geen euro meer dan dat bedrag van € 630.000 zal worden uitgegeven zonder medeweten van de raad.

Wethouder **Van der Lee**: Deze vraag is terecht. Ik kan de raad de eindafrekening van de hoofdaannemer ter inzage geven; voor mij is het een behoorlijke garantie dat hij al een eindafrekening heeft kunnen maken. Ik heb dit met hem besproken en hij heeft mij de eindafrekening nog voor het weekend overhandigd. Daaruit blijkt dat wij kunnen volstaan met het bedrag van € 630.000, inclusief btw. Het is een wat ingewikkelde berekening, want er is een aparte afrekening van de asbestsanering, maar het kan de raad desgewenst allemaal ambtelijk uitgelegd worden. In de Carrousel heb ik aangegeven dat ik niet verwacht dat er verder nog rekeningen zullen komen, maar ook dat de voortuin van onze ambtswoning er op het ogenblik niet goed uitziet en dat de oprijlaan helemaal kapotgereden is door de vrachtwagens van de aannemers. Ik vermeld dit dus maar alvast.

De heer **Stolk**: Wij wachten een voorstel daarvoor af, wij verwachten dus dat er niets zonder voorstel aan de raad zal worden gedaan.

De **voorzitter**: Moet ik uit het verloop van de discussie de conclusie trekken dat de aangekondigde motie zal worden ingediend?

De heer **Sanders**: Ik zou daarover in een schorsing graag even met de andere woordvoerders willen overleggen, voorzitter.

De vergadering wordt van 23.14 uur tot 23.18 uur geschorst.

De heer **Sanders**: Voorzitter. Wij zijn erkentelijk voor de toezeggingen van de wethouder, die wij zien als toezeggingen van het hele college, want iedere wethouder spreekt namens het college. Niettemin hechten wij eraan om bij wijze van bemoediging en om nog eens goed duidelijk te maken wat wij vinden van de procedure die in de afgelopen tijd gevolgd is, de motie toch in te dienen.

De **voorzitter**: Door de leden Rahusen, Stolk, Van Moort, Sanders en Claassen wordt de volgende motie voorgesteld:

"De raad der gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 21 januari 2008, gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat:

- de gemeenteraad unaniem heeft uitgesproken dat Wassenaar de burgemeester de ambtswoning aan de Prinses Marielaan ter beschikking wil blijven stellen;
- er in het voorjaar van 2007 ernstig achterstallig onderhoud aan de ambtswoning is geconstateerd;
- de raad er door het college van op de hoogte is gesteld er dat een bedrag van € 200.000 voor de renovatie van de ambtswoning nodig was;
- er vervolgens op 8 mei 2007 schadelijk asbest werd aangetroffen, wat een sanering noodzakelijk maakte van nog € 100.000;
- de totale kosten van de sanering en renovatie intussen blijken te zijn opgelopen tot € 630.000;
- het college de raad pas op 8 januari heeft geïnformeerd over de inmiddels gedane uitgaven,

overwegende, dat:

- het college zonder raadpleging van of overleg met de raad besloten heeft tot investeringen in de ambtswoning die de daartoe door de raad vastgestelde budgetten en kredieten ver overschrijden;
- het college daarmee afbreuk doet aan het budgetrecht van de raad;

- de publiciteit – mede gevoed door onjuiste informatie en geruchten – die deze kwestie inmiddels veroorzaakt heeft, schade doet aan het imago van het Wassenaarse gemeentebestuur,

spreekt uit, dat:

- de in het kader van renovatie en sanering genomen maatregelen op zichzelf berusten op aanvaardbare keuzes;
- procedureel echter ernstige fouten zijn gemaakt;
- de raad deze gang van zaken betreurt en afwijst,

draagt het college op:

- de raad vóór 10 maart 2008 in detail te informeren over de maatregelen die zijn genomen om te voorkomen dat hogere uitgaven worden gedaan dan de uitgaven die bestuurlijk en politiek zijn goedgekeurd;
- dreigende overschrijdingen van door de raad vastgestelde budgetten en kredieten direct te melden aan de raad;
- voornemens tot grotere uitgaven dan door de raad vastgestelde budgetten en kredieten wel eerst ter besluitvorming aan de raad voor te leggen;
- voorstellen aan de raad te doen om in 2008 zodanig te bezuinigen op de post Bestuurskosten dat de overschrijding van □ 330.000 van de kosten van de renovatie van de ambtswoning niet of zo min mogelijk ten laste komt van de algemene reserve,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Ooms**: Voorzitter, wij steunen deze motie graag, zij het natuurlijk met de kanttekening dat wij afstand nemen van de derde overweging.

De **voorzitter**: Dan ga ik er gelet op de ondertekening van de motie van uit dat zij hiermee unaniem door de raad is aangenomen.

De heer **Ooms**: Voorzitter, wij zouden ten slotte nog twee moties willen indienen omdat wij toch niet helemaal gelukkig zijn met het resultaat van deze discussie. Ik had er al rekening mee gehouden dat de afloop van deze discussie voor ons niet bevredigend zou zijn, dus ik had ze al aan de griffier gegeven.

De **voorzitter**: Door het lid Ooms worden de volgende moties voorgesteld:

"De raad der gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 21 januari 2008, gehoord de beraadslaging,

overwegende:

- dat het project renovatie ambtswoning is mislukt;
- dat de project wethouder heeft gefaald;
- dat de democratische besluitvorming door de wethouder is gefrustreerd;
- dat wethouder van der Lee te weinig heeft gedaan om reputatieschade voor de burgemeester en diens echtgenote te voorkomen;

van mening dat de positie van wethouder van der Lee hierdoor onhoudbaar is geworden;

zegt het vertrouwen op in de heer van der Lee als wethouder van de gemeente Wassenaar,

en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie krijgt nr. 1.

"De raad der gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 21 januari 2008, gehoord de beraadslaging,

overwegende:

- dat het project renovatie ambtswoning niet goed is verlopen;
- dat er onvoldoende duidelijkheid is over de manier waarop het project bestuurlijk is begeleid;
- dat er een forse financiële overschrijding is;
- dat de financiële besluitvorming onvoldoende transparant is;

van mening dat de inwoners van Wassenaar er recht op hebben, te weten hoe het gemeenschapsgeld wordt besteed;

draagt het college op, een extern onderzoek te laten uitvoeren met betrekking tot de renovatie van de ambtswoning,

en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie krijgt nr. 2. Het lijkt mij dat wij wel meteen over deze twee moties kunnen stemmen.

De heer **Stolk**: Ik wil graag nog een stemverklaring afleggen, voorzitter. Het zal de raad niet verbazen dat onze fractie de eerste motie niet zal steunen. Wij zijn er zeer verbaasd over dat dit debat althans voor de VVD-fractie blijkbaar geen enkele zin heeft gehad, dat zij gewoon blijft bij haar vooraf ingenomen standpunt en termen gebruikt als "democratische besluitvorming frustreren", "mislukt", "gefaald" enz. Ik vind dit buitengewoon jammer en wij zullen dan ook van harte tegen deze motie stemmen.

In stemming komt motie nr. 1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD vóór deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Ik geef ook nog het woord aan de heer Sanders voor een stemverklaring.

De heer **Sanders**: Voorzitter, wij hebben tegen deze motie gestemd omdat ze inderdaad te dol is om los te lopen. Aan motie nr. 2 hebben wij geen behoefte, de opmerkingen van de wethouder namens het college hebben voldoende duidelijkheid verschaft over de gang van zaken. Als onze motie wordt uitgevoerd, zal er geen herhaling van deze gang van zaken zijn. Een onderzoek is wat ons betreft niet nodig, wel dienen er natuurlijk lessen te worden geleerd. Daarvoor heeft het college voldoende toezeggingen gedaan.

In stemming komt motie nr. 2.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD vóór deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Wethouder **Van der Lee**: Voorzitter, naar aanleiding van de uitslag van de stemming over de eerste motie van de VVD-fractie dank ik de raad voor het hernieuwde vertrouwen in mij.

Ik constateer dat ik in de raad nog hetzelfde vertrouwen geniet als in april 2006, toen ik als wethouder begon.

De heer **Ooms**: Daar zit dan wel weinig vooruitgang in...

Wethouder **Van der Lee**: Ik ben er ontzettend blij mee dat het vertrouwen in mij nog steeds hetzelfde is. Ik zie het na een avond als deze als een uitdaging om verder te gaan in Wassenaar en ik ben dan ook voornemens om hier nog lang wethouder te blijven. Ik kijk naar de burgemeester en naar mijn collega's en dan zeg ik: Jongens, wij hebben nog veel te doen, wij gaan ervoor!

In stemming komt het raadsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen dit voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervóór, zodat het is aangenomen.

De vergadering wordt van 23.31 uur tot 23.42 uur geschorst.

Voorzitter: de heer Hoekema.

De **voorzitter**: Ik dank mevrouw Vree voor het zo voortreffelijk waarnemen van het voorzitterschap. Mijn complimenten!

2. Spreekrecht.

De heer **Brouwer**: Dames en heren. Ik wil graag ingaan op agendapunt 8. Nieuw Wassenaar heeft een zeer langdurige, negatieve ervaring met wateroverlast. Het probleem bestaat al sinds de jaren vijftig. De buurt heeft geregeld pogingen ondernomen om het met de gemeente en de betrokken waterschappen te bespreken, maar dit heeft nooit enig resultaat gehad. In 1980 is er op verzoek van de buurtvereniging een onderzoek ingesteld om alles op een rijtje te zetten en zekerheid te verkrijgen over wat er allemaal aan de hand was. In het rapport dat daarvan het resultaat is, wordt het probleem duidelijk omschreven.

In 2000 en in 2001 was het weer goed raak. Er waren bewoners die bij terugkeer van vakantie merkten dat hun kelder totaal was volgelopen, terwijl er ook bij hun burens problemen bleken te zijn. Na enige discussie kwam de brandweer erbij om het water op te zuigen. Volgens de brandweer zou er bij niet ingrijpen waarschijnlijk door kortsluiting brand zijn ontstaan. Naar aanleiding van deze gebeurtenissen heeft de toenmalige voorzitter van de buurtvereniging de toenmalige wethouder van ruimtelijke ordening, mevrouw Vriesendorp, het resultaat van een enquête voorgelegd. Dit heeft geleid tot een zeer breed onderzoek van DHV, want ook de rijksoverheid had er belang bij om na te gaan hoe dit soort problemen zou kunnen worden opgelost. In de toen gevormde werkgroep waren de provincie, de waterschappen, de gemeente en DZH vertegenwoordigd.

DHV stelde vast dat er bepaalde maatregelen nodig waren en mevrouw Vriesendorp bevestigde in 2002 volmondig dat het probleem zou worden opgelost volgens de voorstellen van DHV. Daarna zijn er besprekingen geweest met de gemeente en met de waterschappen. Dit heeft geleid tot het beschikbaar stellen van een budget voor 2005 voor de aanpak van het probleem bij de Groot Hoefijzerlaan en de Bloemcampiaan. Maar dit was slechts een deel van de oplossing, voor het andere deel was een tamelijk ingewikkelde aanpak nodig, een hydraulische scheiding tussen de weilanden en de Wittenburgerweg. De problemen werden eigenlijk veroorzaakt doordat

het waterpeil zo hoog werd gehouden dat de weilanden zouden kunnen overleven, wat noodlottig was voor de woningen. Daar is nooit iets aan gedaan.

Na een lange tijd van besprekingen deed Rijnland een voorstel om de impasse te doorbreken met het aanbrengen van drainage bij de Wittenburgerweg. Wij wezen er toen op dat de gemeente hier geen geld voor had. Daarop besloot Rijnland, alle kosten van drainage bij de Wittenburgerweg te betalen. Dit alles is nu bijna twee jaar geleden en er is in de tussentijd eigenlijk niets gebeurd. De gemeente had een projectgroep ingesteld om de zaak vlot te trekken, waarvan ook de man deel uitmaakte die het onderzoek van DHV leidde. Hieruit kwam in oktober 2007 een plan van aanpak voort waarmee wij volledig tevreden waren, maar sindsdien gingen vergaderingen hierover steeds niet door en konden wij geen contact met de betrokken wethouder krijgen. Er ontstonden geruchten dat er iets aan de hand was, wat ons grote zorgen baarde. De wethouder zou aansturen op een methode waarbij met een boor drainagebuizen onder de tuinen van de huizen zouden worden aangebracht. Dit lijkt een aantrekkelijke methode, maar er is absoluut nog geen ervaring mee in stedelijk gebied. Zo zou dit voor Amsterdam een interessante oplossing zijn, maar die gemeente wil eerst een pilot. Wij willen ook niet als proefkonijn fungeren, wij willen horizontale drainage in het gebied van de Wittenburgerweg, de Groot Hoefijzerlaan en de Bloemcamplaan. Dat mag toch wel na vijftig jaar gedoe.

Er wordt nu voorgesteld, een bureau in te schakelen om de aanleg van een drainagesysteem voor te bereiden. Dit zou een voor ons niet acceptabel resultaat kunnen hebben. Wij vragen de raad dan ook om het voorstel aan te nemen, maar met dien verstande dat er geen bijzondere systemen zullen worden toegepast waarmee nog geen enkele ervaring is opgedaan. De Commissie integraal waterbeheer heeft de mogelijkheid van collectieve drainage op grond van particulieren afgewezen, zodat eigenlijk alleen nog de mogelijkheid van drainage op openbaar terrein overblijft. Wij dringen erop aan om dit snel te regelen. De gemeente zou navraag kunnen doen bij de gemeente Heemstede, waar men een prima resultaat heeft bereikt. Er kan tijd en geld bespaard worden en dan kan ook het risico vermeden worden dat de toegezegde bijdrage van Rijnland na de waterschapsverkiezingen niet wordt gehandhaafd. Het is al uitzonderlijk dat Rijnland iets wil doen voor dit grondwaterprobleem.

8. Voorbereidingsbesluit ten behoeve van een drainageproject in Nieuw Wassenaar. (raadsvoorstel nr. 07113)

Wethouder **Alkemade**: Voorzitter, ik zou graag vooraf een toelichting geven op de eerstgenoemde bestemming van het voorbereidingskrediet. Dat is nogal technisch omschreven als onderzoek naar de grondparameters, grondmechanisch onderzoek. Dit onderzoek levert overigens geen vertraging op, want het is gewoon een onderdeel van het plan van aanpak. Wij willen te weten komen wat de effecten van horizontale drainage in dit gebied op de kruipruimtes van de woningen zullen zijn. Het gaat om de samenstelling van de grondlagen en het te verwachten effect van de investering die wij in dit systeem zouden doen. Het is mijn verantwoordelijkheid om dit gedegen te onderzoeken en het resultaat aan de raad voor te leggen. Het gaat erom of het aan te leggen systeem voldoende effect zal hebben en of het systeem ook op de particuliere terreinen moet worden aangesloten. Het is de bedoeling dat het resultaat van het onderzoek al eind maart beschikbaar zal zijn, waarna wij met de bewoners van dit gebied en de betrokken buurtvereniging rond de tafel kunnen gaan zitten. In april kunnen wij dan een keuze maken voor de ontwerpfase. Daarna kan het bestek worden gemaakt en als wij geen hobbels tegenkomen, kan het bestek nog voor het zomerreces in de raad vastgesteld worden. De raad zal dus goed geïnformeerd zijn als hij een besluit over deze investering moet nemen. Er is hiervoor een bedrag van € 350.000 genoemd, maar ik heb al een keer aangegeven dat horizontale drainage een aanmerkelijk hogere investering zou vergen.

De heer **Fransen**: Voorzitter. Zoals de heer Brouwer al aangaf, bestaat het probleem al enige decennia. Het is dus eigenlijk inderdaad te zot voor woorden dat het nog steeds niet is opgelost. Ik vraag de wethouder dan ook, er vaart achter te zetten om dit probleem voorgoed de wereld uit te helpen. Het aan te leggen systeem zal in korte tijd opgeleverd moeten worden, wat betekent dat wij moeten uitgaan van technologie die zichzelf bewezen heeft. Wij zouden ons kunnen voorstellen dat wij een systeem aanleggen in het publieke domein, waarna de bewoners van de huizen in de omgeving zelf een oplossing kiezen voor hun problemen met het grondwater. Maar dit betekent wel dat de gemeente hun de helpende hand moet bieden, waarbij de bewoners zowel individueel als in een collectief een aansluiting zouden moeten kunnen realiseren. Het bestek zou ook voor de zomer gereed moeten zijn, opdat er in oktober een spa de grond in kan.

De heer **Overdevest**: Voorzitter, wij zij het ermee eens dat er in oktober met het werk begonnen moet worden, wat ook de wens van de buurtvereniging is. Ik ben dan ook blij met het tijdschema dat de wethouder aangaf. Met het voorgenomen onderzoek krijgt de raad een goede indruk van de beschikbare systemen en hun kosten en kunnen wij een goede keuze maken. Dan zullen ook de kosten gescheiden kunnen worden in een deel voor de gemeente en een deel voor de bewoners zelf. Zo kunnen wij recht doen aan de bewoners van Nieuw Wassenaar, maar ook aan de overige inwoners van Wassenaar, want die zullen hier ook aan moeten meebetalen.

De **voorzitter**: Het woord is nu aan mevrouw De Vos van Steenwijk.

De heer **Overdevest**: Voorzitter, ik verbaas mij erover dat zij hierover het woord zal voeren, want ik meen dat het een goede gewoonte is om raadsleden niet het woord te laten voeren over onderwerpen waarbij zij een direct belang hebben.

De heer **Fransen**: Ik vind dat de heer Overdevest hiermee wel een punt heeft. Ik weet alleen niet hoe wij dit zo gauw zouden moeten oplossen.

Mevrouw **De Vos van Steenwijk-Groeneveld**: Het is tot nu toe nooit een probleem geweest, want het gaat eigenlijk om een heel breed onderwerp. Ik woon daar toevallig in de buurt, maar als dat een punt is, zou je nooit iets kunnen zeggen over iets bij jou in de buurt.

De **voorzitter**: Ik zie ook op zichzelf geen aanleiding om mevrouw De Vos van Steenwijk hierover niet het woord te laten voeren.

De heer **Ooms**: Ik vraag me af of het de raad niet bekend was dat mevrouw De Vos van Steenwijk hierover het woord zou voeren. Ik vind het reuze schijnheilig om dit niet van tevoren tegen haar te zeggen en er nu mee op de proppen te komen. Het zal wel bij de nieuwe boycot behoren, maar ik vind het niet netjes. Als je zoiets weet, moet je het gewoon zeggen.

Mevrouw **De Vos van Steenwijk-Groeneveld**: Bovendien had ik het initiatief genomen om hier überhaupt nog eens over na te denken, zoals de heer Overdevest en de heer Fransen beiden weten.

De **voorzitter**: Begint u maar aan uw betoog.

Mevrouw **De Vos van Steenwijk-Groeneveld**: Dank u.

De heer Brouwer heeft hier al zeer veel over gezegd, evenals de heer Fransen. Ik kan mijn bijdrage dan ook beperkt houden, ook al omdat wij hier goed overleg hebben gehad. Ik wil er nog even op attenderen dat men niet moet vergeten dat dit een zeer complex probleem is. Bij het ene huis gaat het de tuin, bij het andere om de kruipruimte of de kelder. Wij kunnen dus niet volstaan

met een oplossing die alleen op drainage van de tuinen gericht is, want vooral aan de kant van de Groot Hoefijzerlaan en de Bloemcamplaan is er een probleem met de kelders, zoals op de kaart te zien is die bij het voorstel behoort.

Zoals de heer Brouwer al aangaf, is er nu echt haast geboden, omdat het hoogheemraadschap een bijdrage toegezegd heeft en wil weten waar het aan toe is. Wij hebben eigenlijk niet zoveel keuzen, want DHV heeft de zaak al uit en te na bekeken. De enige keuze is eigenlijk horizontale drainage in het publieke domein. Ik vraag het college, het in te schakelen bureau een zo strak mogelijke opdracht te geven, opdat er niet onnodig geprobeerd wordt om nieuwe technologieën te vinden. Wat ons betreft kan het gewoon horizontale drainage worden, met de door de heer Fransen genoemde mogelijkheden voor particulieren om aan te sluiten op het publieke net. Wij moedigen het college aan, ervoor te zorgen dat het bestek voor de zomer klaar is, opdat in september de schop de grond in kan.

De heer **Fransen**: Ik zou wel het voorbehoud willen maken dat aansluiting van particulieren alleen op hun eigen verzoek mogelijk moet zijn, eventueel collectief, dus dat de gemeente hier niet toe kan besluiten.

Mevrouw **De Vos van Steenwijk-Groeneveld**: Inderdaad, dat moeten zij zelf kunnen beslissen.

De heer **Van Moort**: Voorzitter. Ook de fracties van D66, GroenLinks en de PvdA zijn van mening dat goed waterbeheer van groot belang voor Wassenaar is. En de heer Brouwer heeft er nogmaals de nadruk op gelegd dat er tempo gemaakt moet worden. In het algemeen ben ik er wel een voorstander van dat Wassenaar een voortrekkersrol vervult, maar ik vraag me af of het in dit geval wel een goed idee is. Ik ben het eens met de opmerkingen die hierover gemaakt zijn.

Het voorstel wordt gesplitst in een voorbereidingskrediet en een uitvoeringskrediet; ik vraag me af of instemming met het voorbereidingskrediet automatisch instemming met het uitvoeringskrediet betekent.

Er worden in het voorstel opmerkingen gemaakt over het belang van de deelname van particulieren aan het project voor een goede werking van het systeem. Heeft het college onderzocht of alle betrokken bewoners hieraan willen meewerken? Als zij willen meewerken, dan lijkt het mij goed om dit vast te leggen, opdat wij hier later geen problemen mee krijgen.

Wethouder **Alkemade**: Voorzitter, de raad gaat eigenlijk al in op wat het onderzoek zou moeten opleveren, maar ik wil het resultaat ervan afwachten en dat bespreken met de betrokken inwoners. Daarna kunnen wij in de Carrousel een keuze maken voor een ontwerp. Daarvoor kan dan een bestek gemaakt worden en de heer Van Moort heeft er gelijk in dat daarna pas het uitvoeringskrediet aan de orde zal zijn. Het onderzoek moet informatie opleveren om de raad in staat te stellen, een goede keuze te maken en het uitvoeringskrediet te bepalen.

De heer **Claassen**: Ik zou toch nog graag een reactie horen op de opmerkingen van de heer Van Moort over de deelname van particulieren. Ik heb begrepen dat drainage in het publieke domein alleen zin heeft als ook de aangrenzende particuliere percelen gedraineerd worden. Dit zou dan juridisch moeten worden vastgelegd en het zou dan ook goed zijn om eerst na te gaan of er voldoende bereidheid tot medewerking is en of dit juridisch kan worden vastgelegd.

Wethouder **Alkemade**: Dit valt onder het derde doel van het krediet, het inwinnen van juridisch advies. Het zal allemaal in het onderzoek uitgewerkt moeten worden, hier wil ik nu geen enkele uitspraak over doen.

De heer **Claassen**: Dat begrijp ik, maar ik stel voor om dat eerst te onderzoeken en dan pas verder te gaan.

Mevrouw **De Vos van Steenwijk-Groeneveld**: Ik zou er echt bezwaar tegen hebben als bewoners van dit gebied gedwongen werden om mee te doen, ook al zouden zij misschien helemaal geen wateroverlast hebben. Ook lijkt het mij onjuist om geen drainagesysteem aan te leggen als een paar mensen of zelfs de helft van de betrokken bewoners niet zouden willen meedoen. Ik meen dat de gemeente verplicht is om een drainagesysteem aan te bieden waarop particulieren een aansluiting kunnen maken.

De heer **Claassen**: Maar als het klopt dat drainage op openbaar terrein alleen zin heeft als de aangrenzende particuliere percelen ook gedraineerd worden, lijkt het mij toch heel goed om alles in het werk te stellen om dit te realiseren. Anders stoppen wij heel veel geld in de grond zonder dat het effectief is.

Mevrouw **De Vos van Steenwijk-Groeneveld**: Dat ben ik wel met u eens en ik zou de buurtvereniging ook willen oproepen, hun leden zo veel mogelijk aan te moedigen om mee te doen. Maar drainage heeft in ieder geval enige werking.

De heer **Fransen**: De lengte van de discussie begint te lijken op die van de voorgeschiedenis. Ik zou dan ook willen voorstellen om het onderzoek te beperken tot een paar oplossingen die in de praktijk ook echt zullen werken. Laten wij geen theoretische mogelijkheden onderzoeken, daar hebben wij universiteiten voor. Laten wij alle aandacht richten op goed uitvoerbare oplossingen en op de manier waarop wij die dit jaar kunnen realiseren.

Wethouder **Alkemade**: De zeven bestemmingen van het voorbereidingskrediet geven eigenlijk op alle vragen een antwoord. Het is voorbarig om te zeggen dat de medewerking van particulieren echt nodig is. Mijn contacten met de buurtvereniging zijn uitstekend; wij hebben ook besproken hoe wij de buurtbewoners hierbij kunnen inschakelen. Zoals ik al aangaf, kan er eind maart een bijeenkomst met de buurt worden gehouden, en daarvóór al zullen wij de bewoners schriftelijk op de hoogte stellen van het af te leggen traject. Zo zal het eenieder duidelijk zijn wat wij gaan doen.

De heer **Fransen**: Graag een minuutje schorsing, voorzitter.

De vergadering wordt enige ogenblikken geschorst.

De heer **Fransen**: Voorzitter, wij hadden al een amendement voorbereid waarin de punten zijn opgenomen die wij nu besproken hebben. Dit zouden wij toch nog willen indienen.

De **voorzitter**: Door de leden Rahusen, Ooms, Stolk, Van Moort, Sanders en Claassen is het volgende amendement ingediend:

De tekst voor de aanwending van het voorbereidingskrediet wordt als volgt gewijzigd:

"Het voorbereidingskrediet zal worden aangewend voor:

1. Het doen van grondmechanisch onderzoek;
 - o De grondparameters zijn in hoge mate bepalend voor de dimensionering van de drainage (zowel als het gaat om de diameter als om het tracé = lengte).
2. Het bepalen van het tracé in de openbare ruimte op basis van bewezen drainagetechnologie;

3. Het inwinnen van juridisch advies;
 - o Indien een deel van de drainage onder particulier terrein moet liggen, moet een goede werking van de drainage kunnen (blijven) worden gegarandeerd en is goed onderhoud een randvoorwaarde. De mogelijkheid hiertoe moet in dat geval juridisch worden afgedekt.
4. Het ontwerpen van een standaard drainageoplossing op basis van bewezen drainagetechnologie voor:
 - o Een particulier perceel;
 - o Een collectief van aaneengesloten particuliere percelen met één gemeenschappelijke oplossing;
5. Het bepalen van de bijdrage van particulieren ten behoeve van de aansluiting op de drainage;
 - o Particulieren dienen daarbij zelf een keuze te maken van de oplossing voor hun perceel en op eigen kosten zorg te dragen voor de aanleg en het onderhoud van de drainage op eigen, particulier terrein.
6. Het nader uitwerken van het ontwerp;
7. Het bestek gereed maken van het ontwerp (tekeningen, bestek, directieraming)."

Het college ziet dit amendement als een ondersteuning van het beleid en het neemt het graag over, zodat het voorstel in deze zin gewijzigd is.

Het gewijzigde voorstel wordt vervolgens zonder stemming aangenomen.

4. Notulen en verslagen.

De notulen van de raadsvergaderingen van 17 december 2007 en de verslagen van de behandeling van de verschillende onderwerpen tijdens de Carrousel van 17 december 2007 worden ongewijzigd vastgesteld.

5. Lijst van ingekomen stukken. (raadsvoorstel nr. 08001)

Overeenkomstig de voorgestelde wijze van afdoening wordt besloten.

6. Delegatie- en mandaatbesluit voor de uitvoering van de Arbeidsvoorwaardenregeling gemeente Wassenaar ten behoeve van de griffie(r). (raadsvoorstel nr. 08003)

De heer **Claassen**: Voorzitter. Ik vind dat de griffie typisch bij de raad behoort en het lijkt mij dan ook vreemd dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze regeling nagenoeg geheel bij de burgemeester komt te liggen, overigens wel als voorzitter van de raad. Het college voert als argument aan dat op deze manier de raad niet in het openbaar over de griffier of over andere personen hoeft te debatteren. Voor zover ik weet, debatteert de raad nooit in het openbaar over personen, dus dit lijkt mij geen geldig argument.

De **voorzitter**: Ik denk dat dit een gezamenlijk voorstel van de burgemeester en het presidium is. Ik neem kennis van uw opmerkingen.

De heer **Rahusen**: In dit verband is de laatste zin van de toelichting wel belangrijk, want daar staat: "na overleg met het presidium". Dit is voor mij voldoende. Een systeem met zes bazen werkt niet, dus zolang er goed overleg is, denk ik dat wij hier heel goed mee kunnen leven, ook omdat wij de griffier kennen als iemand die weet wat kan en wat niet kan.

De **voorzitter**: Ik denk dat u dit terecht noemt.

Het voorstel wordt vervolgens zonder stemming aangenomen.

7. Voorgenomen besluit tot regionalisering van de brandweer per 1 januari 2009. (raadsvoorstel nr. 07114)

De **voorzitter**: Wij hebben hierover uitvoerig in de Carrousel gesproken en ik stel de raad voor, in de volgende Carrousel te rapporteren over de meningen in de andere betrokken gemeenten en het voorstel nu wel aan te nemen. Ik vind het prima als men hierop nog wil ingaan, maar gelet op het late uur en de zeer uitvoerige discussie in de Carrousel kan ik me voorstellen dat wij handelen zoals ik nu voorstel.

De heer **Overdevest**: Ik had een betoog voorbereid, voorzitter, maar gelet op de tijd lijkt het ook mij goed om dat in de volgende Carrousel te houden.

De **voorzitter**: Ik zal dan ook proberen om de opmerkingen weer te geven die hierover in de andere gemeenteraden zijn gemaakt.

Het voorstel wordt vervolgens zonder stemming aangenomen.

9. Regionaal Structuurplan Haaglanden. (raadsvoorstel nr. 08005)

Wethouder **Alkemade**: Voorzitter. Er is na een discussie hierover in de Carrousel voorgesteld om de tekst over eventuele ondertunneling van de N44/A44 en de OV-verbinding tussen Wassenaar en Voorschoten onder het kopje Bereikbaarheid, mobiliteit en leefbaarheid aan te scherpen, evenals de tekst over de RijnlandRoute, eveneens op pag. 101, met name in verband met de inpassing van deze weg in het landschap.

De **voorzitter**: Naar mij blijkt, stemt de raad hiermee in. Wij zullen de raad uiteraard op de hoogte houden van de verdere ontwikkelingen hierbij.

Het voorstel wordt vervolgens zonder stemming aangenomen.

11. Begrotingswijzigingen. (raadsvoorstel nr. 08008)

Wethouder **Van der Lee**: Voorzitter, vandaag bereikte mij een bericht van de afdeling Financiën, die een nacalculatie heeft gemaakt naar aanleiding van besluiten in de vorige raadsvergadering over het Rijnlands Lyceum. Er is een saldo van □ 119.420 aangegeven, dit moet zijn: □ 114.855. Men zal begrijpen dat ik de raad hiervan onmiddellijk in kennis wilde stellen...

De **voorzitter**: Dank voor de prompte uitvoering van een vandaag aangenomen motie.

Het gewijzigde voorstel wordt vervolgens zonder stemming aangenomen.

Sluiting 0.20 uur.

Aldus goedgekeurd in de openbare vergadering van de raad d.d. 11 februari 2008.

De griffier

De voorzitter